

ke; *~aj el vi kredas ke*; *~aj serĉas favoron de reganto Z*; *~ajn ŝi vundis k faligis Z*. **~e**. Adv. signifanta: **1** Grandkvante, grandnombre: *~e kuri Z*, *vojaĝi*; *ne ~e dormi Z*; *kiu ~e parolas, ne ~e faras Z*; *homon fidelan oni ~e benas Z*; *da homoj povas pli ~e fari ol unu Z*; *~e pli da bovaĵo ol da ŝafvando*. **Rim.**: Kelkfoje la senco de **multe** tre alproksimigas al tiu de **tre**, **forte**, **altgrade**: *~e labori, suferi*; *~e superi iun*; *saĝeco estas ~e pli bona ol oro Z*. **2** (uzata kvazaŭ substantivo: *~o da*) **a)** (singulara) Grandkvanto da: *riĉulo havas ~e da mono Z*; *ne bone estas manĝi ~e da mielo Z*; *~e da manĝaĵo Z*, *da vino*; *~e da profito Z*, *da saĝo Z*; *venko venas per ~e da konsiligo Z*; *tiu alportos al nia afero plej ~e da utilo Z*. **b)** (plurale) Granda nombro da: *riĉulo havas ~e da amikoj Z*; *~e da estroj Z*, *konsilantoj Z*, *birdoj Z*, *perloj Z*, *trezoroj Z*, *maljustaĵoj Z*; *~e da vinoj Z* (multspecaj vinoj). **Rim.**: Ĉe tiu ĉi uzado kun pluralo estas konsilinde anstataŭigi **multe** da per **multaj**. **3** Uzata prefikse, **multe** estas ofte tute sam-senco kiel **tre**. **~o**. Granda kvanto, granda nombro: *~o da homoj*; *sur la arbo estis ~o da birdoj*; *riĉeco donas ~on da amikoj Z*; *mi neniam prenas kun mi ~on da pakajo Z*; *ĉe ~o da vortoj neevitebla estas peko Z*; *la ~o de lia senprudenteco lin devojigos Z*; *~o mankas por ke ...*; *ni devas kontentigi per ne~o Z*; *la homo~o Z*; *la pasioj de la ~ularo*. **(Pli)~igi**. Igi pli grandkvanta aŭ pli grandnombra pp nedefinita kvanto aŭ nombro. **~obligi**. Pli~igi pp precize difinita nombro aŭ kvanto. **Mal~a**. Adj. montranta malgrandon kvanton aŭ nombron: *per mal~aj vortoj li ~on diris*. **Mal~e**. En malgranda kvanto aŭ nombro: *mal~e paroli*; *mal~e da paroloj* (Kp **iom**). **Malpli~o**. La partio aŭ opinio apogata de malpli~aj voĉoj. **Plej~e**. En plej alta grado, plej forte: *li plej~e laboras dum vintro*; *ni plej~e deziras sukceson*. **Pli~o**. La pli granda kvanto; la partio aŭ opinio, kiu estas apogata de pli~aj voĉoj. **~angula**. Prez-entanta grandan nombron da anguloj. **~efrukta**. Produktanta~ajn fruktojn. **~ekosta**. Kostanta grandan sumon. **~enombra**. Grandnombra. **~epeza**. Tre peza. **~especa**. Prez-entanta~ajnspecojn.

multipliki Z Δ = Multoblige. **~o**. Operacio, kiu celas formi nombron nomitan produkto per nombro nomita multiplikendo, same kiel alia nombro, nomita ~anto estas formata per unuo. Vd **MULTIPLIKENDO**, **PRODUTO**. **~anto**. Nombro per kiu oni ~as alian nombron.

multiplikendo Δ . Nombro, kiu estas multiplikata per alia.

Mumio. Kadavro konservita per balz-amaj procedoj.

Municio. Provizajoj da militistaj paf-ajoj (pulvo, kugloj, obusoj ks).

Munti Z (tr). **1** Fikse kunmeti la divers-ajn partojn de aparato, maŝino sur la ĝustan lokon, **2** Enfiksi juvelŝtonon.

***Muro**. **1** Masonaĵo pli alta ol dika, kiu konsistigas la flankojn de domo, ĉirkaŭas spacon aŭ dividas ejon: *vivon privatan kaŝu la ~oj Z*; *alpremi iun al la ~o Z* (devigi iun respondi sen elturnigo). (Kp **VANDO**.) **2** Io simila al ~o: *la krutaj ~oj de la rokokoj Z* (Kp **BAHO**, **DIGO**). **3** (f) Netransirebla baro, neforigebla malhelpaĵo, nevenkebla kontraŭstaro: *nepenetrebla ~o da rigardantoj*; *~o de malkompreno, de malfido*. **~ego**. Fortika ~o de urbo; remparo.

Murdi (tr). Intence krime mortigi.

mureno $\frac{\text{mur}}{\text{eno}}$. Serpentosimila fiŝo, naj-bara al la angilo (muraena).

***Murmuri**. **1** (abs) Aŭdigi malfortan malklaran obtuzan bruon, kiel fluanta akvo sur ŝtonoj, vento tra foliaro, amaso da homoj samtempe parolantaj: *la rivereto, la vento ~as*; *la birdoj gaje ~as sur arboj*; *akvo ~etas en la bolkrucio*; *eksonis ~o de paŝoj B* (Kp **SUSURI**, **ZUMI**). **2** (abs.) Aŭdigi malfortan k malklaran sonon, kiel signon de malkontenteco: *~i tra la dentoj Z*; *~egas la urso, sed danci ĝi devas Z* (Vd **NECESO**); *ili ek~is kontraŭ Moseo Z*; *sur la ventro veluro (ekstere lukso), en la ventro ~o Z* (Vd **ŜAJNO**) (Kp **GRUMBLI**, **GRUNTI**). **3** (tr) Paroli mallaŭte: *~i minacojn*; *~eti al ies orelo B* (Kp **FLUSTRI**).

***Muso**. Tre malgranda dentoskrapa malutila mamulo parenca al rato (*mus*): *~o la katon ĉiam ofendis Z* (Vd **RABIA**); *kuradi kiel venenita ~o Z* (senutile bar-akti). **Kampo~o**. Speco de ~o vivanta